

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Dies Septima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

Pro VII. Die.

MEDITATIO I.

DE VOTO PAUPERTATIS, SEU CON-
TEMPTU DIVITIARVM A SACER-
DOTE PROCURANDO.

Tessera.

Vota mea Domino reddam in conspectu omnis Populi
eius. Pl. 115.

Punctum I.

Considera I. Quid sit vera paupertas; quod videlicet ni-
hil aliud sit, quam Virtus, qua inordinatum rerum tem-
poralium appetitum moderamur, neque plus de illorum usu
nobis appetimus, quam quantum ad finem nobis praefixum
necessarium iudicabitur.

Considera II. Quanta sit virtutis hujus dignitas, nempe
quod DEO similem faciat, utpote qui per totam ante aeter-
nitatem se solo contentus vixit; unde merito in S. Scriptura
paupertas *altissima* vocatur.

Considera III. Quanto proinde in honore tu eandem ha-
bere debeas, & velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quanta comoda sperare possis a Paupertate,
si ejusdem fidelis cultor extiteris; Ea praclare simul, &
breviter indicasse videtur S. Ignatius, dum in Constitutioni-
bus suis praecipit, ut sui filij eam tanquam Matrem colerent,
quod quidem officium ipsa praclare praestitit, & etiamnum
praestat; nam 1. ipsa nos DEO & Religioni, aut Ecclesiae ge-
nuit, quia ex desiderio implendi illud mandatum Christi;
Vade, & vende, quae habes, & da pauperibus, & veni, &
sequere me: ingressi sumus Religionem, vel Statum Cleri-
calem suscepimus. 2. Illa nos tam liberaliter alit, ut me-
rito dicere possimus, nihil habentes, & omnia possidentes;
aut illud S. Davidis de ea usurpare: *Domina Paupertas regit*
me, & nihil mihi deerit &c. Tertiò. Quia illa maximè
procurat, ut in Scientia vera, id est, arte amandi DEUM pro-
ficiamus, quia remover potissimum impedimentum, scilicet
amorem inordinatum temporalium rerum. 4. Illa ut ma-
ter pia in finem suum nos recipit, fortissimèque contra omnes
hostes

hostes defendit; hinc à S. Ignatio, aliisque Sanctis meritis Religionis vocatur. Et jam olim cantatum est: *cantat securus coram Latrone Viator*, qui scilicet nihil secum habet.

5. Quia in hac vita centupli, & in altera æternæ Beatitudinis hæreditatem certò procurat, juxta promissum Christi.

6. Quia in ipsa etiam morte, ut olim Mater Machabæorum suis Filiis adstitit, eosque animavit, ita & ipsa assistet, honorabiturque, ut cælum aspiciamus, quod ob paupertatem nobis promissum est, ideòque ad finem usque perseveremus.

Considera II. Si Tobias cap. 8. inter præcipua Infructibus & Voluntatis suæ capita posuit istud, ut omnibus diebus Vitæ suæ junior Tobias reverentiam haberet Matri suæ, ut non tu quoque de Paupertate eandem doctrinam velut à Fundatore tuo, aut ipso Christo, dictam applicare, atque ad filialem deinceps per totam vitam amorem erga eam dedicare debeas?

Considera III. Quàm ingratus hactenus erga hanc Matrem tuam fueris, & quomodo deinceps eam serò quidem, sed seriò tamen tollere velis. Colloquium ad B. V.

Punctum III.

Considera I. Quæ potissimum obsequia filialis erga hanc Matrem tuam amor exigit. Nimirum 1. Ut Matris curæ non pudeat; hinc effectum illius frequenter, in cavendis vitiis superfluis, & defectu necessariorum in victu, vestitu &c. sustinendo experiri studebis. 2. Ut matrem tuam etiam in re minima offendere verearis, quod fieret, si aliqua re tuam quam propria uteris. 3. Ut ad matrem tuam in periculis aut necessitatibus confugas, id est, si concupiscentiæ magnorum honorum, divitiarum, voluptatum &c. tentent, mox memineris, te pauperem vitam amore Christi elegisse, atque adeò talibus longè abhorreere debere. 4. Ut, quæ admodum veri Filij lac maternum omnibus deliciis præbuerunt, ita & tu victu per paupertatem oblato magis, quam quocunque alio contentus sis, atque recreeris. 5. Ut si filij, quantum possunt, cavent, ne ab aliis etiam mater sua ulla ratione lædatur; ita & tu sedulò allabores, ne paupertas quantum in te erit, ullatenus in Religione tua relaxetur, aut aliud quodcunque damnum patiatur.

Confidera II. Quàm longè tu adhuc ab sis ab hac perfectione, quàmque ad eò indignus haecenus fueris, tam copiosos tantæ Matris favores experiri, utpotè qui toties & tam graviter eam offendere non sis veritus.

Confidera III. Quomodo prædicta officia saltem deinceps tantò accuratius atque perfectius exhibere velis, quantò prædolor, negligentius ea haecenus præstitisti. Colloquæ ad Christum.

Pro septima Die.

MEDITATIO II.

DE VOTO CASTITATIS.

Punctum I.

Confidera I. Quare & Ecclesia Fundatores Religionum plerumque à suis Sacerdotibus & Religiosis tam perfectam, & quasi Angelicam Castitatem exegerint, videlicet ideò, quia sciebant, eos per vorum castitatis ipsi Deo desponsatos esse; si ergo tanta castitas, & fidelitas à sponsabus Principum hujus mundi requiritur, ut vel minima etiam ad alienos amores declinatio pro gravi culpa habeatur, quantò detestabilior erit sponsa, quæ fidem supremo rerum Domino semel datam violare ausa fuerit?

Confidera II. Quid potissimum à te requirat perfecta castitas, videlicet, ut caveas tria vitia in cogitatione committi solita (negligentiam in repellendis turpibus desiderijs, morosam delectationem, & voluntarium consensum) tria in verbo (scilicet colloquia sensualia, parùm honesta, omnino turpia) tria in opere (nimirum aspectus, oscula, & tactus à copulâque inhonestas.

Confidera III. An & contra quod caput ex istis haecenus peccâris, & quomodo deinceps tale peccatum vitare velis.

Punctum II.

Confidera I. Quantos favores & voluptates sperare possis, si fidelis sponso tuo extiteris, & licet à pluribus procis, id est, sensibus proprijs, & carne ad adulterium provocatus, semper tamen generosè victoriam retuleris, neque unquam vel

Instruè, VIII.

S s

mini-

minimum ad alienos amores declinâris; nimirum experientis verum esse, quod olim B. Virgo nostro P. Ledesma accidit voluit: *Divinâres est Castitas, majora sed sunt præmia, qua continentis dat Deus.* Sed & cum S. Bernardo exclaimabis in Jubilo: *Nec lingua potest dicere, nec littera exprimere, expertus potest credere, quid sit Iesum diligere.*

Considera II. Quantus per hanc tuam castitatem etiam in proximum tuum fructus redundaturus sit; si enim Elic toti suæ genti salutem peperit, quia Asiteri amorem sibi obvinxerat, an non tu similem gratiam à sponso tuo infinitum liberaliori sperabis, si generoso atque constanti adversus omnes procos spirituales certamine ejusdem sponsi tui amorem tam copiosè promerueris:

Considera III. Quomodo ergo tantis præmijs, & potissimum ipsâ sponsi tui dignitate & amabilitate illectus, denudò fidelitatem non modò voverè, sed etiam perfectissimè servare velis. Colloq. ad B. V.

Punctum III.

Considera I. Quæ potissimum impedimenta à perfectio hujus virtutis exercitio te impediverint. Tria præcipue peries. Primum erat, exigua cura de rebus spiritualibus; nam gustato spiritu despicit omnis caro; & hinc sicut Paganus spiritus uales volentes ab amore carnali suadent, & frequenter cum talibus Personis amatis conversatio instituitur; ita Dæmon omnibus modis impedire conatur frequentiore cum Deo congressum, bene gnarus, hoc mirè amorem erga Deum augeri, & hoc ipso carnalem amorem proscribi. Secundum erat, nimia de voluptatibus carnalibus æstimatio, unde frequentius perpendendum erit, quàm vana, falsa, turpis, brevis & tam corpori, quàm animo noxia sit hæc voluptas, similis videlicet pomo Fenelæ Reginæ, quod pulchrum quidem aspectu, sed tactum à Xerxete Rege, plures in eum sagittas eiecit, vitamque abstulit. Tertium erat nimia confidentia in proprijs viribus, unde oculi minùs cautè custoditi, aliæque occasiones huic virtuti inimicæ negligentius declinata. Quare deinceps memineris esto, te hominem esse ex carne compositum, nec posse constantem esse, nisi Deus det; qui tamen ipse neutiquam des-

bit hoc donum, ſi humilem in te, ſibiſque diffidentem animum non deprehenderit.

Confidera II. Si Sponſæ magnorum Principum omnes occaſiones, per quas ad fidem ſponſo frangendam induci poſſent, tam ſtudioſè declinant, quanto magis tu prædicta impedimenta libenter & fortiter removere debeas, utpotè quæ omnes eas voluptates & promiſſa, quibus caro & ſenſus tui ad ſui amorem te invitant, infinities prætantius in ſponſo tuo reperias.

Confidera III. Quomodo proinde tuas in hoc negotio partes implere, & vel nunc denuò cum S. Agnete exclamare volis: *Amo Chriſtum, in cujus thalamum introibo, quem cum amavero, caſta ſum: cum tetigero, munda ſum: cum accepero, Virgo ſum.* Colloq. ad Chriſtum.

Pro VII. Die.

CONSIDERATIO

DE NEGOTIATIONE SPIRITV ALI.

Punctum I.

Perpende vitam noſtram juxta S. Gregorium eſſe nundinas, atque adeò te, reliquòſque homines Mercatores eſſe; vide ergo quomodo negotiationem tuam hætenus inſtitueris, &

Examina te 1. An, ut Mercatores temporis accurariſſimam habeas rationem, memor conſilij à ſapiente dati Eccl. 14. *Non defrauderis à die bono, & particula boni doni non te prætereat?*

Examina te 2. An, ut mercatores adhibeas optimum negotiandi modum, qui in tribus maximè indiſtrijs conſiſtit, quarum prima eſt, ut eas merces compares, Deòque vendas, quæ pluris ab eo æſtimantur, majorique pretio emuntur, id eſt, ut opera ea libenter facias, quæ Deo gratiora ſunt, v. g. opera charitatis, patientiæ, abnegationis ſui &c. Secunda eſt, ut pondus ijsdem mercibus tuis per fervorem adjicias. Tertia eſt, ut ſummo, quo potes, pretio easdem vendas, id eſt, ex optima intentione, ſcilicet ſolius beneplaciti divini easdem peragas?

S s 2

Exami-

Examina te 3. An, ut mercatores instrumenta luctandi a-
tiosa esse non finas, id est, an, si opere ipso completere deside-
ria tua non potes, saltem ardentem desideres facere; nam hic
hic modus non infimus est ditescendi spiritualiter; si enim,
qui approbat peccatum, perinde punitur à Deo, ac si patif-
fer; cur is, qui verè opus virtutis desiderat, sine præmio o-
rit, cum Deus faciliùs remuneret, quàm puniat?

Examina te 4. An ut mercatores sæpiùs lucri damna ven-
tiones in eas, per examina quotidiana, menstrua, annua, co-
nerisque refarcire, quod per incuriam aut oscitantiam à
neglectum esse advertis?

Punctum II.

Perpende motiva hujus negotiationis spiritualis. Pri-
mum petitur ex Emptore, cui venduntur, cum enim Deus om-
nes merces operum tuorum ardentissimè desideret, promp-
tissimè accipiat, liberalissimè compenset, an non vel hoc ob-
tulo merces & optimas, & plurimas illi offeres?

Secundum petitur ex ipsis mercibus; cum enim minima
particula gratiæ plus valeat, quàm omnia regna & universa
natura; & ex altera parte id, quod leve & momentaneum
est, tribulationis (& operationis) nostræ, æternum gloria
pondus operetur in nobis, teste Apostolo 2. ad Corinth. 4.
an non Ecclesiastici consilium sequeris c. 9. dicentis: *Quid
unquam potest facere manus tua, instanter operare &c.*

Tertium petitur ex ipsa negotiatione, quia hæc sine pecca-
to proprio, damno alterius, cum magna laude & honore,
summa quiete & voluptate, insigni Dei & Sanctorum appro-
batione instituitur; & præterea certam continet securitatem
de jactura lucri, cum sine tua voluntate nunquam illud amitte-
tere possis.

Quartum petitur ex ipso venditore, scilicet re ipso, qui
cum, tot præclaras lucri occasiones neglexeris, & tam sancto
hanc negotiationem incipias, meritò varijs industrijs præ-
cedentia damna recuperare conaris.

Punctum III.

Perpende, quæ media tibi ad hanc negotiationem con-
ducant

ducere possint quatuor maximè suggero.

Primum est, ut frequenter Mercatorum temporalium fervorem, atque diligentiam animo volvas, eorumque exemplo ad omnes labores difficultatésque devorandas te excites, illud tibi assiduò occinens: potuerunt isti & ista, & tu non poteris?

Secundum est, ut magno animo atque ingenti spiritualis lucri desiderio negotiationem hanc auspiceris.

Tertium est, ut Nundinarum, id est, vitæ tuæ tempus brevissimo termino tibi circumscribas, ideòque illud S. Pauli 2. ad Corinth. 6. frequenter in ore animòque habeas: *Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis.*

Quartum est, ut Mercatorum more oculos mentis non ad opes comparatas, sed eas, quas adhuc comparare potes, conijicias, nam in hac sola negotiatione avaritia laudabilis est, votaque non tormentum, sed consolationem & fructum afferunt servo Dei.

Pro VII. Die.

MEDITATIO III.

DE VOTO OBEDIENTIÆ.

Punctum I.

Considera I. Quantopere quisvis Religiosus vel Sacerdos obligetur ad obedientiæ studium toto animi conatu suscipiendum; si enim vi status ad perfectionem tendere debet, an non meritò obedientiæ peculiariter studebit, utpotè quæ sola securissimo simul & compendiosissimo tramite per omnes tres vias ad ipsum supremæ perfectionis apicem perducit. Et primò quidem per purgativam, quia obediens loquetur victorias, contra peccata scilicet, passiones & inordinatos affectus. Hinc rectè S. Augustinus dixit: *expedit inferius subjici superiori, ut ille, qui subjici vult, quod est inferius, se subjiciat superiori suo; Agnosce ordinem, quaere pacem; Tu Deo, tibi caro. Tu majori, tibi minor, &c.* Deinde ducit per viam illuminativam, quia, teste S. Gregorio, obedientia virtutes reliquas menti inserit, insertasque

S s 3

custodit

custodit, unde Dositheus S. Dorothei discipulus quinque-
 norum spatium tantum profecit in virtute & meritis, quan-
 tum alius, qui multis annis severissimam vitam egerat. De-
 nique & per viam unicivam recto tramite ducit, quia pro-
 prium est obedientiae voluntatem obedientis cum volente
 Dei, quem in Persona Superioris intuetur, unire.

Considera II. Quod, dum huic obedientiae se totum im-
 pendit Religiosus vel Sacerdos etiam hoc ipso reliqua, quae
 alij tantoperè quaerunt, scilicet sapientiam, honorem, fir-
 mam &c. tribuat Deus, ut verè de tali obediente dici queat,
 id, quod de Christo olim dictum erat: *Proficerebat autem
 sapientia, & gratia coram Deo & hominibus.*

Considera III. Si discipuli hujus mundi tam sollicitè ob-
 hibent ea media, per quae scientiam profanam breviori tem-
 pore acquirere possunt. Et si Viatores tendentes ad certum
 locum tam diligenter inquirunt, quae sit facilior & compen-
 diosior via ad illum; quanto magis tu viam obedientiae
 quam brevissimam facillimamque esse nostri ad veram perfe-
 ctionem consequendam, magna alacritate ingredi & con-
 stanter deinceps percurrere debeas. Colloquium ad SS. PP.

Punctum II.

Considera I. In quo consistat tota perfectio Obedientiae
 videlicet, ut promptè, integrè, fortiter omnia exequaris
 quae tibi praecipita sunt; sicque ad exemplum Christi obe-
 diens fias usque ad mortem.

Considera II. Quam exactè observare debeas omnes has
 circumstantias in obedientia requisitas, cum sive vocantem,
 sive vocatum consideres, ubique motiva promptè, integro-
 que obediendi reperias; nam si vocantem, id est, Deum in
 superiore praecipientem attendas, invenies eum esse summè
 potentem, amabilem, & munificum; si ergo in hac vita vo-
 ces Principum, Amantium, & Remunerantium tam prom-
 ptè audiuntur, an non & Christi vocem ob easdem causas
 promptè audies? si vocatum, id est, teipsum spectes, an non
 Ovis, Miles, Amicus es Christi? an non ergo vocem ejus ut
 ovis audis? an non ut Miles, vades, si audias, vade? an non
 ut Amicus facies, quae Amicus & quidem tantus à te requi-
 sivit?

Consi-

Confidera III. An & quomodo has conditiones obser-
uaveris hæctenus, & deinceps observare velis. Colloquium
ad B. V.

Punctum III.

Confidera I. Quid potissimum te impediverit, quò mi-
nus vocem superiorum, atque adèò ipsius etiam Dei minùs
promptè audires? an non ea ipsa reperies impedimenta,
quæ aurem corporalem à vocibus distinctè audiendis impe-
diunt? an non 1. obstitit, quòd Organum fuerit destructum,
scilicet auris mentis, id est, intellectus, dum non credidit
firmiter, superiorem referre Personam ipsius Dei? an non 2.
obstitit, quòd auris, digito, id est, carnalibus desiderijs, aut
ceterà, id est fluxis voluptatibus obscurata sit? an non 3. ob-
stitit, strepitus curarum persuadens, te minùs sufficientem esse
ad tam multa simul imperia superiorum exequenda? an
non 4. obstitit tumultus hominum, quorum sinistra de te ju-
dicia, murmuràque te à veloci eorum, quæ imperantur, exe-
cutione impedivit?

Confidera II. Si ij, qui difficultatem in sensationibus au-
ditas exercendis nacti, nulli operæ sumptuque parcunt, ut
pristinam in audiendo facilitatem recuperent, quantò prom-
ptius tu supra dicta impedimenta removere debeas, ut facul-
tatem audiendi spiritualem id est, promptitudinem in obe-
diendo tibi, alijsque tam utilem ac necessariam recuperes?

Confidera III. Quomodo deinceps dicta impedimenta
removere. Et eam in obediendo celeritatem procurare ve-
lis, ut jurè de te obedientia, illud Sponsæ Cant. 2. usurpare
possit: *Similis est Dilectus meus caprea, hinnuloque cervo-
rum*: Colloq. ad Christum.

Pro octava Die.

MEDITATIO I.

DE HUMILITATE RELIGIOSI, VEL
SACERDOTIS.

TESSERA. Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde,
& invenietis requiem animabus vestris. Math. 11.